

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

7 maart 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de bosuitbreiding in het Meetjesland

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de milieuvergunning voor de overslagplaats voor afval aan de d'Herbouvillekaai in Antwerpen

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de luchtkwaliteit in Vlaanderen

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 7 maart 2002

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Jef Van Looy

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.04 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de bosuitbreiding in het Meetjesland

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Roo tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de bosuitbreiding in het Meetjesland.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, op provinciaal vlak vond er op 3 oktober 2001 in het Meetjesland een toelichting plaats door de afdeling Bos en Groen van Aminal over het Vlaamse beleid inzake bosuitbreiding. Deze toelichting was gericht aan de verschillende doelgroepen in deze Oost-Vlaamse regio.

Het ging hier meer bepaald over de 10.000 hectare ecologisch verantwoorde bosuitbreiding in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de 10.000 hectare verplichte bestemmingswijziging naar bosgebied of bosuitbreidingsgebied in gewestplannen of ruimtelijke uitvoeringsplannen tegen 2007. Voor de provincie Oost-Vlaanderen zou dit een bestemmingswijziging met zich meebrengen van circa 3.000 hectare en een effectieve bosuitbreiding van circa 3.500 hectare. Meer specifiek voor het Meetjesland worden cijfers genoemd van circa 300 hectare en 400 hectare.

In het kader van het streekplatform Meetjesland werd daar grondig over gediscussieerd. Er werden ook een aantal voorwaarden geformuleerd. Zo zou

men de afstand van gronden moeten laten gebeuren op basis van vrijwilligheid. Dit zou ook stapsgewijze moeten gebeuren. Voorts moet er ook een billijke vergoeding worden gegeven aan de betrokken landbouwers naargelang de bestaande inkleuring op het gewestplan. Men moet hun ook bepaalde waarborgen geven inzake gronden die binnen bepaalde gebieden gelegen zijn en tot op vandaag voor landbouwdoeleinden worden gebruikt. Er zou ook in recreatiemogelijkheden moeten worden voorzien. Men zou dit alles moeten doen via constructief overleg.

Op vraag van het streekplatform Meetjesland werd ook voorgesteld om analoog met het reeds eerder uitgewerkte project rond bosuitbreiding in de Gentse regio een soortgelijke studie te laten uitvoeren, waarbij de behoefte en de noodzaak aan bosuitbreiding aan bod zou komen en waarbij ook de haalbaarheid van een dergelijk project zou worden ingeschat. Die studie zou verder ook antwoorden moeten bieden op vragen rond de maatschappelijke haalbaarheid van de meest geschikte locaties waar bosuitbreiding kan worden gerealiseerd, rekening houdend met de andere maatschappelijke sectoren.

Graag had ik aan de minister de volgende vragen gesteld. Is deze studie reeds gegund ? Zo ja, wie zal die studie uitvoeren ? Wanneer moet ze worden afgerond ? Wanneer zal ze worden toegelicht aan de betrokken lokale besturen ? Wie maakt deel uit van de begeleidingsgroep en de klankbordgroep voor het beoordelen van die studie ? Zullen de gestelde voorwaarden van het streekplatform Meetjesland worden nageleefd bij de uitbouw van dit bosuitbreidingsproject ? Zoals gezegd, gaat het dan over de afstand van gronden op basis van vrijwilligheid, het geven van een billijke vergoeding en het voorzien in bepaalde waarborgen voor de landbouw. Dit sluit ook aan bij de problematiek van de ruimtelijke ordening voor woningen die binnen die

De Roo

gebieden gelegen zijn. Zal men dat doen via constructief overleg ?

Het gaat hier meer bepaald om de gebieden die gelegen zijn tussen het bosgebied van Burkel op het grondgebied van de gemeenten Maldegem en Oedelem, het grootste bosgebied van Oost-Vlaanderen, Drongengoed, gelegen op het grondgebied van de gemeenten Maldegem en Knesselare, het domein Het Leen, voornamelijk gelegen op het grondgebied van Eeklo, en de Lembeekse bossen. De studie zal waarschijnlijk ook daarover handelen.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik ben zeer blij met de vraagstelling van de heer De Roo. Het is natuurlijk wel zo dat die nieuwe oefening er komt na het falen van de vorige. Het is echter zeker niet zo dat ik een bijzonder genoeg schep in het herhalen van de redenen waarom men vroeger heeft gefaald. Dit is waarschijnlijk een van de weinige punten in de streekvisie waar de heer De Roo en ikzelf het niet altijd met elkaar eens zijn. Hier is vooral belangrijk dat er een overeenkomst is tussen drie partijen – het Vlaams Gewest, het provinciebestuur en het streekplatform -, maar dat de gevolgde methode uit het verleden niet tot een beslissing heeft geleid, bij gebrek aan politieke wil.

De vraag is dan natuurlijk in welke mate er enige garantie is dat die maatschappelijke haalbaarheid en de nodige randvoorwaarden nu wel aanwezig zijn. Men kan daar heel theoretisch over spreken. Het moet echter de bedoeling zijn om tot een ruimtelijk uitvoeringsplan te komen voor bosuitbreiding voor 300 hectare en een voorstel tot effectieve bebossing van ongeveer 400 hectare, met daarbij een stappenplan en een taakverdeling. Dat is eigenlijk waar het op neerkomt als ik de overeenkomst lees die ik aan het provinciebestuur heb opgevraagd. Indien men natuurlijk, telkens men over het begrip bos spreekt, uitgaat van het principe van de vergoeding voor elke morzel grond, dan zal ook deze oefening waarschijnlijk niet lukken, omdat we de financiering daarvan niet zullen krijgen. Het nieuwe decreet op de intergemeentelijke samenwerking, welke ook de kritiek moge zijn die we daar allemaal op hebben, laat in de toekomst natuurlijk veel mogelijkheden toe.

Ik zou dan toch ook vragen willen stellen bij de samenstelling van de projectgroep en die van de be-

geleidingsgroep. Die groepen zijn zeer ambtelijk samengesteld. Ik heb daar wel begrip voor, maar ik weet toch niet of dit het probleem zal opvangen. De regio heeft geen traditie van gemeentegrens-overschrijdend samenwerken. We mogen toch weer niet in hetzelfde euvel vervallen, en uiteindelijk eindigen met een cadeau voor de Makegemse bossen, zoals het vorige dossier is afgelopen. Ik kan uw beslissing daar begrijpen. Wanneer u op een bepaald ogenblik vaststelt dat men in de ene regio maatschappelijk akkoord gaat en in de andere regio absoluut niet, dan kiest de minister uiteraard voor bossen.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik zou me willen aansluiten bij de bezorgdheid van de heer Wille. De pogingen tot bosuitbreiding in het Meetjesland kennen inderdaad al een lange geschiedenis. Mevrouw de minister, er is nu een aanzet tot een nieuwe studie. Welke timing hanteert het Vlaams Gewest hier ? Vanaf wanneer kunnen we verwachten dat er op het terrein effectief iets gebeurt ?

We mogen immers toch ook niet het volgende vergeten. Als we de situatie van de Lembeekse bossen bekijken, zien we dat die sterk te lijden hebben onder het feit dat ze voortdurend worden platgelopen door de vele bezoekers. Als gevolg van het feit dat de nood aan recreatie zo hoog is, zien we in een aantal bossen dus duidelijk de negatieve gevolgen. In Oost-Vlaanderen kunnen we dat maar oplossen door effectief aan bosuitbreiding te doen. Ik herhaal het : in Oost-Vlaanderen zijn er verschillende bossen die in zo sterke mate worden platgelopen dat die bossen er zelf onder te lijden hebben. Er is dus echt wel sprake van hoogdringendheid op het vlak van bosuitbreiding.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, de vraag van de heer De Roo was droog geformuleerd. Ik kan bijgevolg niet goed inschatten hoe groot zijn enthousiasme is om dit project te realiseren. *(Opmerking van de heer Johan De Roo)*

De heer Wille en mevrouw Vertriest waren iets duidelijker over hun houding. In elk geval heeft de Vlaamse regering zich ertoe verbonden om de bosuitbreiding te realiseren. Daartoe heeft men zich ook verbonden naar aanleiding van de goedkeuring van het RSV. Er moet 10.000 hectare bos bijkomen. We hebben daaraan toegevoegd dat dit

Dua

best gebeurt in bosarme gebieden, in de nabijheid van stedelijke kernen. Zo kan de sociale functie maximaal worden benut.

Er is verwezen naar het zogenaamd Gentse model. Het Gentse stadsbos is een na te volgen voorbeeld, op voorwaarde dat daarvoor een politiek en maatschappelijk draagvlak kan worden bekomen. Daarvoor is samenwerking met de stad en de omliggende gemeenten, met de provincie en met de actoren op het terrein nodig. Het nadeel is dat deze werkwijze nogal traag is. Soms is het echter nodig om de tijd te nemen om de samenleving voor bepaalde projecten klaar te stomen. Ik wil deze aanpak ook op het Meetjesland toepassen.

De studie is nog niet gegund. In de opdracht is in een termijn van dertien maanden voorzien. Men had een voorlichtingsvergadering over de studie gepland met de burgemeesters van de betrokken regio. De datum van 23 februari was voorgesteld, maar dat was niet haalbaar voor verscheidene genodigden. Uiteindelijk is deze vergadering verplaatst naar 23 maart.

In de ontwerpversie van de opdracht is de samenstelling van de stuurgroep vastgelegd. De samenstelling kan nog wijzigen. Zo is er een vertegenwoordiger van de cel Bosuitbreiding van de afdeling Bos & Groen. Er is de houtvester van de buitendienst Oost-Vlaanderen van de afdeling Bos en Groen of zijn afgevaardigde. Er is de woudmeester van de buitendienst Oost-Vlaanderen van de afdeling Bos & Groen of zijn afgevaardigde. Er is de gedeputeerde of zijn afgevaardigde. Er is een vertegenwoordiger van de dienst Planning en Natuurbehoud van de provincie. Er is de directeur of de voorzitter van het streekplatform. Er zijn vertegenwoordigers van de afdelingen Natuur, Land, Ruimtelijke Planning en Monumenten & Landschappen van Aministratie Land- en Tuinbouw. Er is een vertegenwoordiger van de administratie Land- en Tuinbouw. Er is een vertegenwoordiger van elke gemeente die in het studiegebied is gelegen : Maldegem, Eeklo, Sint-Laureins, Kaprijke, Zomergem, Waarschoot, Assenede, Knesselare en Aalter. Er zijn vertegenwoordigers van de Vlaamse Landmaatschappij, het Instituut voor Natuurbehoud en het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer.

De klankbordgroep is nog niet samengesteld. Daarin moeten alle maatschappelijke actoren zeten. De opdrachthouder moet de klankbordgroepen raadplegen om hun achtergrondkennis in de studie te verwerken en de haalbaarheid ervan te

kunnen toetsen. De samenstelling van de klankbordgroepen ligt niet vast. De stuurgroep kan hierbij een begeleidende rol spelen.

Zullen de voorwaarden van het streekplatform Meetjesland worden nageleefd ? Dat zal sowieso gebeuren. Ik kan daar dus positief op antwoorden. Het is natuurlijk de bedoeling om de geselecteerde projecten, eens er daarvoor een draagvlak bestaat, te onderwerpen aan de procedure van het gewestelijk RUP. Zo komen we dan tegemoet aan een van de bindende bepalingen van het RSV. Via deze procedure kunnen dan, naargelang de prioriteiten en de specifieke aard van het project, in bijzondere instrumenten voor de realisatie worden voorzien. In ieder geval zal ik er persoonlijk op toezien dat maximaal rekening wordt gehouden met de belangen van de betrokken landbouwers. Dat gebeurt trouwens al bij de opvolging van het Gentse dossier. Uiteraard zal een goede lokalisatiekeuze, na constructief overleg, het aantal knelpunten kunnen minimaliseren.

Bij de realisatie van de projecten zal ook gebruik worden gemaakt van alternatieve oplossingen zoals grondruil. Zo willen we bijvoorbeeld zeker niet een bos aanplanten op gronden van een jonge boer die volop zijn activiteiten uitbouwt. Daarom wordt de Vlaamse Landmaatschappij bij de zaak betrokken. Het is van wezenlijk belang dat de maatschappelijke doelstellingen met de individuele belangen worden verzoend. Op die wijze willen we ook de bosuitbreiding in het Meetjesland realiseren.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ga toch nog eens herhalen wat ik ook altijd heb verdedigd in het kader van de discussie in het streekplatform, zodanig dat u goed weet waar het in concreto op aankomt. In de door mij genoemde zones hebben we al tamelijk wat bossen. Het is namelijk zonder enige twijfel het meest bosrijke gebied van Oost-Vlaanderen. U merkt dat zelf wel als u al die hectaren samentelt.

In de tussengebieden zijn er heel wat jonge landbouwers, die absoluut nood hebben aan gronden. Daar zou men toch rekening mee moeten houden. Daarom hebben we gesteld dat het zou moeten gebeuren op basis van vrijwilligheid en dat het ook geleidelijk moet gebeuren. Het mag niet zomaar van boven af – ex cathedra – worden opgelegd. Het mag dus niet zijn dat vele hectaren gronden zomaar worden ingenomen. Het lijkt me ook nogal logisch dat het zal moeten gebeuren met een billij-

De Roo

ke vergoeding en met een aantal garanties. In die zin zullen we de zaken blijven opvolgen.

Bovendien is er een reuzengroot probleem op het vlak van ruimtelijke ordening. Als men via een RUP bepaalde gebieden zou gaan wijzigen in bosuitbreiding, dan zouden woningen die altijd zone-eigen zijn geweest, plots zonevreemd worden. Dit heeft dus ook serieuze gevolgen op het vlak van de ruimtelijke ordening. Daar zal men zeker rekening mee moeten houden.

Mevrouw de minister, men moet deze zaak op een zo democratisch mogelijke wijze aanpakken. Ik hoop ook dat de gemeentebesturen er op een serieuze wijze bij zullen worden betrokken. Het mag niet zomaar opgelegd worden.

In dat opzicht doen er zeer veel geruchten de ronde. Er wordt bijvoorbeeld gezegd dat er al allerlei oefeningen zouden gebeuren, ook op uw kabinet en op de diensten van de afdeling Bos en Groen. Niemand is momenteel echt goed op de hoogte van hoe de zaak nu precies zit. Niemand weet bijvoorbeeld welke tekeningen of welke kaarten worden gebruikt. Het zou goed zijn als dit in de grootst mogelijke openheid zou kunnen worden besproken.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Dit is een typisch voorbeeld van een mogelijk gebiedsgericht en geïntegreerd beleid, waarvan de eerste voorwaarde moet zijn dat men dat wil. Ik ben bereid om die oefening eerst nog eens te maken. Indien dit niet zou lukken en indien de decreetgever ons ondertussen het referendum over dat soort problemen zou toelaten, dan zal ik de eerste initiatiefnemer zijn om daarover de bevolking in ruime mate te raadplegen.

Mevrouw Isabel Vertriest : En wij steunen dat.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de milieuvergunning voor de overslagplaats voor afval aan de d'Herbouvillekaai in Antwerpen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de milieuvergunning voor de overslagplaats voor afval aan de d'Herbouvillekaai in Antwerpen.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de stad Antwerpen wil aan de d'Herbouvillekaai in Antwerpen een overslagstation voor afval bouwen. Door de onzekerheid over de toekomst van het nog te bouwen overslagstation meent de Antwerpse schepen voor Leefmilieu tijdelijk zijn afval te moeten onderbrengen op de terreinen van de IHK in Edegem.

De inwoners van de Neerlandwijk, die een zware strijd leverden en nog steeds leveren tegen de afvalverbrandingsovens van de Isvag, de IHK en het UZA – de twee laatste werden gesloten omwille van milieuverontreiniging – zijn enorm geshokt dat in de directe omgeving van hun wijk nu ook nog eens het afval van de stad Antwerpen tijdelijk gestockeerd zal worden. De overslag op de terreinen van de IHK betekent dat er een enorme toevloed zal zijn van het zware vrachtverkeer in hun buurt.

De historische vervuiling van deze regio en de problematiek van de gezondheidsproblemen in de Neerlandwijk maken het initiatief des te schrijnender. Het is voor de buurtbewoners duidelijk dat hun buurt gebruikt wordt als vuilbak voor de ruime omgeving van Antwerpen.

Wat is volgens de minister de reden van het nog niet realiseren van het overslagstort aan de d'Herbouvillekaai in Antwerpen ? Is het niet logischer dat de stad Antwerpen een tijdelijke opslagplaats of overslagplaats zoekt in de onmiddellijke omgeving van de haven in plaats van in de nabijheid van een woonwijk ? Op welke manier wil de minister de Neerlandwijk vrijwaren van verdere bijkomende milieubelasting ?

De voorzitter : Minister Dua heft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, op 29 juni 1995 verleende de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen een vergunning aan het stadsbestuur van Antwerpen voor het verder exploiteren van een overslagstation voor huishoudelijk afval voor een termijn van 5 jaar. Dit betekent dus dat deze vergunning tot 1 juli 2000 liep. De termijn werd toen bewust beperkt gehouden om een verdere evaluatie van verenigbaarheid met de omgeving mogelijk te maken.

Bij beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 4 november 1999 werd opnieuw een vergunning verleend aan het stadsbestuur van Antwerpen voor het verder exploiteren van een overslagstation voor huishoudelijk afval, beperkt voor een termijn van 3 jaar, wat dus wil zeggen tot 1 juli 2003. De korte vergunningstermijn werd gemotiveerd door de verwijzing naar het bestemmingsplan van het aanpalend gebied en het gebrek aan alternatief op dat moment.

Uit de geschetste vergunningssituatie volgt dat het stadsbestuur van Antwerpen daar nog over een vergunning beschikt tot 1 juli 2003. Een nieuwe vergunning moet desgevallend aangevraagd worden tussen de 18de en de 12de maand voorafgaand aan het verstrijken van de vergunning. Momenteel is bij de bevoegde afdeling Milieuvergunningen nog geen nieuwe aanvraag voor verdere exploitatie bekend.

Gelet op de inplantingsproblematiek van het huidige station zouden er wel plannen bestaan bij het stadsbestuur om een overslagstation voor huishoudelijk afval te bouwen langs de d'Herbouvillekaai. Dit zou gebeuren aan de overzijde van de huidige installaties, dus aan de oeverkant. Het probleem hierbij is evenwel dat deze strook bestemd is als 'oeverstrook met bijzondere bestemming', wat leidt tot stedenbouwkundige onverenigbaarheid voor de geplande installatie. Zolang voor deze onverenigbaarheid geen oplossing gegeven is, kan geen milieuvergunningsaanvraag met succes ingediend worden.

Voor de terreinen van de IHK in Edegem zijn geen milieuvergunningsaanvragen bij de bevoegde afdeling Milieuvergunningen bekend.

Gelet op de nog lopende vergunning is een tijdelijke opslagplaats nog niet dwingend noodzakelijk. Het is aan het stadsbestuur om een geschikte locatie te zoeken voor zijn overslagstation voor huishoudelijke afvalstoffen en een beoordeling kan pas gemaakt worden voor een concreet voorstel. Het

spreekt vanzelf dat bij de beoordeling van een dergelijke concrete aanvraag rekening gehouden zal worden met de eventuele nabijheid van een woonwijk en dat dit zelfs een belangrijk element van de eindbeoordeling zal uitmaken.

Bij het onderzoek van elke milieuvergunningsaanvraag gebeurt er een beoordeling van de milieubelasting of bijkomende milieubelasting van de inrichting waarvoor de vergunning wordt aangevraagd.

Het is dus in de eerste plaats een probleem van de stad. Wij zullen dit pas beoordelen op het ogenblik dat bij mij een specifieke aanvraag binnenkomt, maar die is er nog niet. Ik kan maar hopen dat de stad zelf een oplossing vindt voor dat overslagstation.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, ik begrijp dat u nog niet op alle vragen een concreet antwoord kunt geven vermits er nog geen milieuvergunningsaanvraag binnengekomen is.

Uit uw antwoord hoop ik evenwel te mogen concluderen dat u van mening bent dat het overslagstation op de terreinen van de IHK niet wenselijk is, gezien de problemen waarmee deze buurt reeds te kampen heeft gehad.

Minister Vera Dua : U mag mij geen dingen in de mond leggen die ik niet gezegd heb. Ik heb geen dossier ontvangen en kan daar dus geen uitspraak over doen. Ik beschouw dit eigenlijk als een onontvankelijke vraag.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de luchtkwaliteit in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de luchtkwaliteit in Vlaanderen.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, onlangs bracht de Vlaamse Milieumaatschappij haar verslag uit voor het jaar 2000 betreffende de lozingen in de lucht van 1980 tot 2000. Daarnaast was er ook nog het rapport betreffende de luchtkwaliteit in het Vlaams Gewest 2000. Het betreft twee omvangrijke rapporten. Het is mijns inziens heel belangrijk dat onze commissie die beide rapporten aandachtig onder de loep neemt, zodat ze zeker niet in een stoffige lade terechtkomen.

De luchtkwaliteit meten is één van de kerntaken van de VMM. Dit rapport geeft dan ook een duidelijk inzicht in de evolutie van de luchtkwaliteit. Een positief feit is dat we een algemene vooruitgang vaststellen in de kwaliteit van onze lucht. Dit danken we deels aan de vooruitgang van de meetkwaliteit in Vlaanderen waardoor sneller kan worden opgetreden tegen specifieke verontreinigingsbronnen. Anderzijds moeten we durven stellen dat de technologische vooruitgang ook nieuwigheden heeft bijgebracht, waardoor er duurzamer met energie wordt omgesprongen.

Interessante opmerking is dat overeenkomstig de nieuwe Europese richtlijnen voor de meeste luchtverontreinigende stoffen strengere normen zullen gelden in de periode 2005-2010. Fijn stof, ozon, stikstofoxiden en zwaveldioxiden zijn echter luchtverontreinigende stoffen waarvoor nog de nodige inspanningen zullen moeten worden geleverd om aan de richtlijnen te voldoen.

We stellen vast dat dit rapport een duidelijk overzicht geeft van de emissies. Lozingen van koolstofmonoxide, de verzurende emissie en deels de troposferische ozonemissie gaan er op vooruit. Broeikasgasemissies dienen nog zeker de nodige aandacht te krijgen. Daarvoor zullen nieuwe inspanningen moeten worden geleverd. Duidelijk is ook dat de weersomstandigheden invloed hebben op onze luchtkwaliteit, maar dat is iets waar we zelf weinig aan kunnen doen.

Mevrouw de minister, het rapport stelt dat er voor stoffen als dioxines en bestrijdingsmiddelen een verhoogde concentratie werd vastgesteld, maar hiervoor zouden nog geen normen van kracht zijn. Hoe gaat u hiermee om ?

Sommige stoffen moeten nog in belangrijke mate gereduceerd worden. Hoe moet hier volgens u opgetreden worden ?

De broeikasgasemissies nemen nog steeds toe. Ziet u alternatieve oplossingen als mogelijkheid tot reducering ?

Bent u van mening dat grensoverschrijdende samenwerking met gewesten, maar ook met andere landen, noodzakelijk is voor de reducering van een aantal emissies ? Hoe meent u CO₂ daadwerkelijk te kunnen reduceren ?

Ik heb ook vernomen dat er gisteren besprekingen plaatsvonden over het klimaatbeleidsplan. Kunt u ons zeggen of daar concrete initiatieven werden aangekondigd ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, het beleid ter bestrijding van de luchtverontreiniging heeft inderdaad, ondanks de vastgestelde verbeteringen, nog geen eindpunt bereikt. Mijn administratie werkt dan ook momenteel verder aan nieuwe beleidsvoorstellen, zoals normering voor de algemene milieukwaliteit en voor specifieke emissiebronnen.

Met betrekking tot de normen voor dioxines werkt mijn administratie momenteel een voorstel uit dat dit jaar zal worden opgenomen in een Vlarem-wijziging. We spreken in dit verband over de grote Vlarem-trein, omdat we van plan zijn een hele hoop wijzigingen ineens aan de Vlaamse regering voor te leggen. In dit voorstel worden wettelijke milieukwaliteitsnormen voor dioxinedepositie onder de vorm van richtwaarden geformuleerd. Dit is dus een nieuw gegeven, maar ik had dit reeds aangekondigd naar aanleiding van het rapport 'Milieu en Gezondheid'.

U weet dat we met betrekking tot dioxines reeds een belangrijke stap gezet hebben. De resultaten tonen dit trouwens aan. Nu zal voor een aantal specifieke sectoren nog een normverscherping worden doorgevoerd. Dit zal dus in een nog vroegere fase gebeuren.

Gelet op het grensoverschrijdend karakter van luchtverontreiniging op lange afstand komt het beleid grotendeels op internationaal niveau tot stand. De meest recente verdragen zijn het Protocol van Göteborg van 1999 betreffende de bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon in de omgevingslucht en de Europese Richtlijn – de NEC-Richtlijn – inzake nationale emissieplafonds voor bepaalde luchtverontreinigende stoffen, die eigenlijk het in Göteborg aangegane engagement nog verscherpt. Zowel het Protocol van Göteborg als de Europese

Dua

NEC-Richtlijn stellen nationale emissieplafonds vast voor SO_x, NO_x, VOS en NH₃. Bij de voorbereiding van deze internationale afspraken hebben mijn diensten heel nauw samengewerkt met de Europese Commissie, maar ook met andere lidstaten, de federale overheid en de andere gewesten.

Het voorkomen van bestrijdingsmiddelen in de lucht en andere milieucompartmenten hangt samen met het gebruik ervan. Voor het productbeleid is de federale overheid bevoegd. Bij het veelvuldig voorkomen in het milieu worden gebruiksbependingen opgelegd. Dergelijke acties werden recent door de federale minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu aangekondigd. Toch kan ook het Vlaams Gewest heel wat maatregelen invoeren ter reductie van het gebruik. Momenteel wordt hieromtrent door de afdeling Water een reductieprogramma uitgewerkt. Voorbeelden van mogelijke acties zijn het uitvoeren van het pesticidendecreet voor openbare besturen – waarover trouwens binnenkort een studiedag wordt georganiseerd -, het onderzoek naar de haalbaarheid van Vlaamse heffingen, de afbouw van de houtverduurzaming, de ontwikkeling van een website met onafhankelijke productinformatie, sensibilisering, enzovoort.

Momenteel wordt binnen de administratie het sectorale reductiepotentieel voor de emissies van de diverse pollutanten naar het compartiment 'lucht' in kaart gebracht. Voor de doelgroep industrie worden aan de hand van verschillende sector specifieke studies de reductiemaatregelen en het daarbij horende emissiereductiepotentieel bepaald. Uit de gegevens van deze sectorstudies en na een intersectorale afweging zullen specifieke maatregelen in verschillende sectoren worden getroffen. Dit is noodzakelijk om de doelstellingen uit het Protocol van Göteborg en de NEC-Richtlijn te halen. In het kader van de herziening van het Protocol van Göteborg zal vermoedelijk een emissieplafond voor fijn stof worden bepaald. Waar mogelijk zullen nu al concrete nieuwe maatregelen in de Vlaamse herziening worden opgenomen zodat we ook voor fijn stof een soort algemene waarde hebben met betrekking tot wat in de lucht aanwezig mag zijn.

Met betrekking tot SO₂, NO_x, lood en fijn stof enerzijds en CO en benzeen anderzijds wordt de luchtkwaliteit opgevolgd overeenkomstig de bepalingen van de specifieke richtlijnen ter zake. De grenswaarden voor deze stoffen treden, naargelang de stof en de betreffende waarde, in werking in 2005 of 2010. Tot dan zijn er evenwel overschrij-

dingsmarges van kracht. Overschrijding van de grenswaarde met overschrijding van de marge impliceert het opstellen van een saneringsplan dat moet worden overgemaakt aan de Europese Commissie en dat ervoor moet zorgen dat de grenswaarde tegen de datum van inwerkingtreding wordt bereikt. Na inwerkingtreding van de grenswaarden moeten er eveneens saneringsplannen worden opgesteld bij overschrijding. De saneringsplannen zorgen voor bronspecifieke reducties in die mate dat een goede luchtkwaliteit op een efficiënte manier nagestreefd wordt.

Voor NO_x en fijn stof vormt het verkeer één van de belangrijkste knelpunten. Ik laat het nodige studiewerk uitvoeren om, waar nodig, de saneringsplannen tijdig te laten opstellen. We zullen daartoe trouwens worden verplicht door de Europese Unie. Wat het verkeer betreft, wens ik even te verwijzen naar bepaalde situaties in het buitenland. Zo zijn er steden die bij een overschrijding van de norm een autoloze dag invoeren of slechts een beurtelings gebruik van de auto's – bijvoorbeeld op grond van de nummerplaat – tolereren.

Op 30 januari 2001 heeft het Vlaams Parlement in plenaire zitting de ratificatie van het Protocol van Kyoto door Vlaanderen goedgekeurd. Dit internationaal verdrag legt België op om in de periode 2008-2012 de emissies van broeikasgassen met 7,5 percent te reduceren. Als eerste stap heeft de Vlaamse regering zich verbonden tot een stabilisatie van de uitstoot van de broeikasgassen in 2005 ten opzichte van 1990. Dit is een bijzonder verregaand engagement vermits we nu nog steeds met een stijging kampen.

In het voorjaar van 2002 zal het eerste Vlaams klimaatbeleidsplan door mezelf en door minister Stevaert aan het Vlaams Parlement voorgesteld worden. Dit bevoegdheidsoverschrijdend en -integreerend beleidsdocument vormt de basis voor de verdere ontwikkeling van het Vlaams klimaatbeleid tot implementatie van de stabilisatie- en Kyoto-doelstelling. De eerste versie ervan is een bundeling van de visie en bijbehorende projecten vanuit de belangrijkste klimaatbetrokkenen bevoegdheidsdomeinen, met name energie, leefmilieu, landbouw, huisvesting en mobiliteit. Zodoende worden in alle sectoren en naar alle broeikasgassen een maximum aantal reductiemogelijkheden afgetast. Bovendien zal dit plan ook de Vlaamse visie uiten over de afstemming van het Vlaamse klimaatbeleid op het nationale en internationale beleid. Prioritaire dossiers zijn de gelijkwaardige lastenverdeling binnen België en de uitwerking van de emissiehandelrichtlijn, voorgesteld door de Europese Com-

Dua

missie. De task force 'Klimaatbeleid Vlaanderen' en de op te richten werkgroep 'Flexibele mechanismen' zullen instaan voor de verdere opvolging van het Vlaamse klimaatbeleid in een noodzakelijk grensoverschrijdende beleidskader.

Gisteren werd het federale beleidsplan voor advies voorgelegd aan de federale én regionale ministers. Dit plan werd goedgekeurd door de ICL, en ik vermoed dat het nu ter goedkeuring aan de federale regering zal worden voorgelegd.

Daarnaast was er de opmerking dat het niet helemaal zeker is dat we met de voorgestelde maatregelen onze doelstellingen zullen bereiken. Er zullen dus nog bijkomende stappen moeten worden gezet, en de discussie over de CO₂-energietaks zal sowieso moeten worden gevoerd. Dit laatste zal trouwens ook in andere Europese landen moeten gebeuren. Er zijn reeds Europese landen die een dergelijke heffing al hebben ingevoerd.

Nu de Kyoto-ratificatie op Europees vlak heel actueel wordt, onder meer ter voorbereiding van de Top van Johannesburg, zal de discussie over de CO₂-energietaks mijns inziens in een stroomversnelling komen. Deze Europese aanpak maakt de oefening voor ons iets gemakkelijker, want dan moeten we in België zelf niet naar mechanismen zoeken. Gisteren had ik de indruk dat staatssecretaris Deleuze er rotsvast van overtuigd is dat Europa zelf initiatieven zal nemen.

Eigenlijk kan ik als conclusie zeggen dat we ons op het einde van de voorbereiding bevinden.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Wordt het federale beleidsplan dat gisteren besproken werd, ook aan het Vlaams Parlement voorgelegd ? Of mogen we dat verwachten naar aanleiding van de voorstelling, aan de plenaire vergadering, van het klimaatbeleidsplan door uzelf en minister Stevaert ?

Minister Vera Dua : Ik heb me verkeerd uitgedrukt. Het is een nationaal klimaatbeleidsplan,

geen federaal. Dat lijkt geen groot verschil, maar toch is het een belangrijk verschil omdat daardoor ook de Vlaamse, Waalse en Brusselse maatregelen worden opgenomen. Wij gaan daar nog een Vlaams actieplan aan koppelen. De administratieve voorbereiding daarvan is rond, maar het moet nog verder worden bijgeschaafd met het oog op de voorlegging aan de Vlaamse regering. Ik denk dat we het betreffende parlementair debat kort na de paasvakantie zullen kunnen houden.

Ik kan u ook nog meedelen dat het samenwerkingsakkoord tussen het federale niveau en de gewesten zo goed als klaar is om te worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. Ook daarover zal de plenaire vergadering sowieso moeten debatteren.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : U sprak ook over een federaal verbod op bepaalde producten. Weet u wanneer dit in voege zal treden ?

Minister Vera Dua : Helaas heb ik de betreffende tekst van federaal minister Aelvoet hier niet bij. Ik zal dit laten nagaan. Het zal in ieder geval niet voor binnen pakweg een maand zijn, want er wordt waarschijnlijk in overgangsmaatregelen voorzien.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : U hebt het ook telkens over Vlarem-wijzigingen. Wanneer mogen we die verwachten ?

Minister Vera Dua : Ik hoop dat de eerste Vlarem-wijzigingen nog voor de paasvakantie aan de Vlaamse regering voorgelegd kunnen worden.

Op de tweede Vlarem-trein – en het gaat daarbij om een bundeling van de oplossing van alle mogelijke mankementen en interpretatiemoeilijkheden, om vereenvoudigingen en om nieuwe zaken met betrekking tot kwaliteitsdoelstellingen – zal ik geen timing zetten. Het gaat immers om bijzonder ingewikkelde materies, waar juristen nu hun tanden in zetten. Ik wil deze zaak in ieder geval voor het einde van deze legislatuur afgerond zien.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.48 uur.*
